

ด่วนมาก

ที่ กท ๐๒๐๘/ ๑๒๒๖

กระทรวงกลาโหม

ถนนสนามไชย กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุมัติลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขาย สะพานเครื่องหนุนมันขนาดหนัก ในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง
๑. หนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนมาก ที่ กท ๐๒๐๘/๑๐๒๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
 ๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๕๗๖๒ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๖
 ๓. หนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๘/๑๑๔๒ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖
 ๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๗๓๐๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖
 ๕. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๗๕๔๑ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖
 ๖. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลับมาก ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๕๔๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๓๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาข้อเสนอเงื่อนไขรายละเอียด (QUOTATION) ของบริษัท ไชน่า ชิปปิงดีง แอนด์ ออฟฟอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖
 ๒. สำเนาเอกสารสรุปการเจรจาข้อตกลง ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ฉบับภาษาอังกฤษ
 ๓. สำเนาเอกสารสรุปการเจรจาข้อตกลง ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ฉบับภาษาไทย
 ๔. สำเนาร่างข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขายสะพานเครื่องหนุนมันขนาดหนัก ฉบับภาษาอังกฤษ
 ๕. สำเนาร่างข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขายสะพานเครื่องหนุนมันขนาดหนัก ฉบับภาษาไทย
 ๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๔/๑๐๐๕ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖
 ๗. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๔๐๗๐ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
 ๘. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๕/๙๒๕๘ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖
 ๙. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๑๖๔ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖
 ๑๐. สำเนาหนังสือกรมส่งกำลังบำรุงทหารบก ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๔๐๔/๑๑๘๓ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

/กระทรวงกลาโหม....

กระทรวงกลาโหมขอเสนอเรื่องขออนุมัติลงนามในเอกสารข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขายสะพานเครื่อง หนุนมันขนาดหนัก จำนวน ๑ ชุด ประกอบด้วย รถวางสะพาน จำนวน ๑ คัน รถบรรทุกสะพาน จำนวน ๖ คัน ตัวสะพาน จำนวน ๖ ชุด พร้อมเอกสาร/คู่มือ (ภาษาอังกฤษ) การบริการทางเทคนิค การฝึกอบรมและชิ้นส่วนซ่อมควบคู่ เป็นระยะเวลา ๓ ปี โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล จากรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน วงเงิน ๘,๘๐๐,๐๐๐.- ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๒๖๓,๘๒๔,๐๐๐.- บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ๑.- ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ ๒๙.๙๘ บาท ณ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงกลาโหมได้เสนอเรื่องขออนุมัติลงนามในเอกสารข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขาย สะพานเครื่องหนุนมันขนาดหนัก โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล จากรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อให้คณะรัฐมนตรี พิจารณา รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สรุปได้ดังนี้

๑.๑.๑ โครงการจัดหาสะพานเครื่องหนุนมันขนาดหนัก เป็นการเตรียมความพร้อม ในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ สำหรับภารกิจช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติ ในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ และสนับสนุนภารกิจที่กองทัพบกกำหนด และมอบหมาย

๑.๑.๒ กองทัพบก (กรมการทหารช่าง) ได้ดำเนินการจัดหาสะพานเครื่องหนุนมัน ขนาดหนัก ตามโครงการในข้อ ๑.๑.๑ โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล จากรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งผู้แทนของบริษัท ไชนา ซิปปิงตัง แอนด์ ออฟซอร์ อินเตอร์เนชันแนล จำกัด ในฐานะผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาลสาธารณรัฐ ประชาชนจีนได้เสนอขายสะพานเครื่องหนุนมันขนาดหนัก พร้อมอุปกรณ์และการฝึกอบรมตามความต้องการของกองทัพบก และคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาลได้เจรจาจนถึงที่สุดและได้ข้อยุติ ในวงเงิน ๘,๘๐๐,๐๐๐.- ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๒๖๓,๘๒๔,๐๐๐.- บาท

๑.๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมว่า มีประเด็นเกี่ยวข้องที่จะต้อง ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ หรือไม่ เพราะเหตุใด เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงกลาโหมได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า กองทัพบก ได้ขอให้กระทรวงการต่างประเทศร่วมพิจารณาในประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้ว ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้ความเห็นว่า “ในแง่กฎหมาย ข้อ ๑๐.๑๖ ของร่างความตกลงการจัดซื้อสะพานเครื่องหนุนมันขนาดหนัก ระบุว่า การจัดทำความตกลงฯ จัดทำขึ้นตามกฎหมายภายในของไทย และข้อ ๑๒ ระบุให้ความตกลงฯ และการตีความ ความตกลงฯ เป็นไปตามกฎหมายภายในเช่นเดียวกัน ร่างความตกลงฉบับนี้จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามอนุสัญญา กรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ.๑๙๖๙ และไม่เป็น “หนังสือสัญญา” ตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐” รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และ ๓

/๑.๓ สำนักเลขาธิการ...

๑.๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง ขออนุมัติลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขายสะพานเครื่องหมุนมันขนาดหนัก ในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย พร้อมความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คืบให้กระทรวงกลาโหมพิจารณา หากประสงค์จะดำเนินการต่อไป ให้แจ้งยืนยันพร้อมส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตั้งแต่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๔ และ ๕

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าว จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ กระทรวงกลาโหม พิจารณาแล้วเห็นว่าการจัดซื้อสะพานเครื่องหมุนมันขนาดหนัก เป็นการเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ ผลผลิต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชน กิจกรรม การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ ทั้งนี้ กองทัพบก (กรมการทหารช่าง) ได้ดำเนินการวิธีในการจัดซื้อตามขั้นตอน และได้ผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบแล้ว จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ผู้บัญชาการทหารบก หรือผู้แทน (เจ้ากรมการทหารช่าง) เป็นผู้แทนรัฐบาลไทยในการลงนามในข้อตกลงสำหรับการจัดซื้อสะพานเครื่องหมุนมันขนาดหนัก พร้อมอุปกรณ์ดังกล่าว รวมถึงการลงนามในเอกสารการแก้ไขข้อตกลงที่อาจเกิดขึ้นภายหลัง เฉพาะในกรณีแก้ไขรายละเอียดที่มีใช้สาระสำคัญ โดยวงเงินรวมไม่เพิ่มขึ้นจากที่ได้รับอนุมัติไว้

๓.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๓๐ อนุมัติให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมจัดซื้อยุทโธปกรณ์และการบริการทางทหารจากรัฐบาลต่างประเทศ โดยได้รับการยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติใช้ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และให้ใช้ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นด้วยความเห็นชอบระหว่างกัน แทนการทำสัญญาได้ รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๖ ซึ่งกองทัพบกได้จัดทำร่างข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขายสะพานเครื่องหมุนมันขนาดหนัก ตามผลการเจรจาดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ถึง ๕

๔. ความเห็นหรือการอนุมัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ กระทรวงการต่างประเทศ ให้ความเห็นตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ ดังนี้

๔.๑.๑ ความสัมพันธ์ไทย - จีนอยู่ในระดับที่ดีและใกล้ชิด โดยสองฝ่ายมีความร่วมมือระหว่างกันในมิติสำคัญทั้งด้านการเมืองและความมั่นคง การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การศึกษาและวัฒนธรรม

/รวมทั้งการ...

รวมทั้งการแลกเปลี่ยนระดับประชาชน และมีการหารือและแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดยทั้งสองฝ่ายได้ตกลงสถาปนารอบความร่วมมือ “หุ้นส่วนความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์อย่างรอบด้าน” ในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีเยือนจีนอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ดังนั้น ในหลักการ กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อการจัดซื้อสะพานเครื่องหนูนํันจากจีนของกระทรวงกลาโหม หากกระทรวงกลาโหมเห็นว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน

๔.๑.๒ ในแง่ข้อกฎหมาย ข้อ ๑๐.๑๖ ของร่างความตกลงการจัดซื้อสะพานเครื่องหนูนํันขนาดหนัก ระบุว่า การจัดทำความตกลงฯ จัดทำขึ้นตามกฎหมายภายในของไทย และข้อ ๑๒ ระบุให้ความตกลงฯ และการตีความตกลงฯ เป็นไปตามกฎหมายภายในเช่นเดียวกัน ร่างความตกลงฉบับนี้จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ.๑๙๖๙ และไม่เป็น “หนังสือสัญญา” ตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐

๔.๑.๓ ร่างความตกลงฯ มีลักษณะเป็นสัญญาเชิงพาณิชย์ (สัญญาซื้อขาย) จึงไม่อยู่ในขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศที่จะพิจารณา อย่างไรก็ดี เห็นควรให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องส่งร่างความตกลงฯ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้พิจารณาตามมาตรา ๒๓ (๒) ของพระราชบัญญัติอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ความเห็นตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗ ดังนี้

๔.๒.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบให้ผู้บัญชาการทหารบก หรือผู้แทน (เจ้ากรมการทหารช่าง) เป็นผู้ลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขายสะพานเครื่องหนูนํันขนาดหนัก พร้อมอุปกรณ์ ในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย รวมทั้งการลงนามในเอกสารการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อตกลงจัดซื้อที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง เฉพาะในกรณีแก้ไขรายละเอียดที่มีใช้สาระสำคัญ โดยวงเงินรวมไม่เพิ่มขึ้นจากที่ได้รับอนุมัติไว้ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ เพื่อเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศตลอดจนการเตรียมความพร้อมรองรับการประสานความร่วมมือกับนานาชาติในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติร่วมกันในอนาคต

๔.๒.๒ อย่างไรก็ตาม เพื่อมิให้ฝ่ายไทยต้องเสียประโยชน์จากการลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการซื้อขายสะพานเครื่องหนูนํันขนาดหนัก พร้อมอุปกรณ์ ในครั้งนี้ ควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานอัยการสูงสุด

๔.๓ สำนักงานอัยการสูงสุด ให้ความเห็นตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘ ดังนี้

๔.๓.๑ เอกสารหนังสือสำนักผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ ๐๐๗/๑๒ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ และหนังสือสำนักผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ ๐๐๔/๑๒ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ยังไม่เพียงพอที่จะถือว่าเป็นหลักฐานการมอบอำนาจของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนให้บริษัทผู้ขายลงนามในร่างความตกลงแบบความตกลงระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลได้ สำนักงานอัยการสูงสุดจึงตรวจร่างความตกลงเป็นแบบความตกลงระหว่างกองทัพพบกับบริษัทผู้ขายโดยตรง

๔.๓.๒ กองทัพบกควรพิจารณาปรับปรุงสัดส่วนจำนวนเงินในงวดที่ ๑ และงวดที่ ๒ ที่ต้องชำระตามร่างความตกลง ข้อ ๕.๓.๒ เพื่อให้ได้สัดส่วนเหมาะสมกับการส่งมอบและการตรวจรับพัสดุในประเทศไทยตามเงื่อนไขของการชำระเงินงวดที่สอง ซึ่งมีความสำคัญต่อความสำเร็จของความตกลงมากกว่าการตรวจสอบและยืนยันสินค้า (inspection and verification) ในประเทศจีนตามเงื่อนไขของการชำระเงินงวดแรก

๔.๓.๓ หลักประกันการจ่ายเงินล่วงหน้าตามข้อตกลง ๕.๔ ซึ่งกำหนดให้ออกโดย Bank of China นั้น กองทัพบกควรพิจารณาว่าเป็นการสะดวกในการบังคับชำระหนี้ตามหลักประกันหรือไม่

๔.๓.๔ เอกสารแนบท้ายร่างความตกลง เป็นรายการสิ่งของที่จัดหา และรายละเอียดทางเทคนิค สำนักงานอัยการสูงสุดจึงไม่ได้ตรวจพิจารณา กองทัพบกจึงควรตรวจสอบเนื้อหา รายละเอียดและหมายเลขกำกับเอกสารแนบท้ายให้ถูกต้องและสอดคล้องกับร่างความตกลงที่สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาแล้วนี้

๔.๓.๕ การกำหนดขั้นตอนให้มีการตรวจสอบการผลิตสิ่งของที่จัดหาในต่างประเทศ การตรวจสอบสิ่งของที่จัดหาในต่างประเทศก่อนการตรวจรับในประเทศ การฝึกอบรมในต่างประเทศ รวมถึงการลงนามความตกลงในต่างประเทศโดยกำหนดให้ผู้ขายรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้ขายย่อมต้องนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมารวมอยู่ในราคาที่ซื้อขายด้วย นั้น เป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ที่ให้ส่วนราชการที่จัดซื้อจัดจ้างประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายในการดูงานไว้ต่างหาก โดยพิจารณาความจำเป็นเป็นสำคัญ ฯลฯ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขในการประกวดราคาให้ชัดเจนว่าในกรณีจำเป็นต้องส่งข้าราชการไปฝึกงานต่างประเทศ เพื่อศึกษาหาความชำนาญในการใช้เครื่องจักรเครื่องมือที่สั่งซื้อ ผู้ซื้อจะรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายดังกล่าวเอง ผู้ขายมีหน้าที่จัดฝึกอบรมให้เท่านั้น

๔.๓.๖ ร่างความตกลงข้อ ๕.๓.๒ กำหนดให้มีการชำระเงิน ๘๕% ของมูลค่าตามสัญญา โดยการเปิด Letter of Credit ประเภท Confirmed, irrevocable, partial payable, transferable and divisible L/C นั้น กองทัพบกควรทำความเข้าใจกับฝ่ายจีนให้เกิดความชัดเจนว่าค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้น จากการเปิด L/C ตามที่ได้กำหนดไว้ คู่สัญญาจะรับภาระค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นอย่างไร

๔.๓.๗ ร่างความตกลงข้อ ๗ ซึ่งผู้ขายให้การรับประกันความต่อเนื่องของ Spare parts และ Services อื่นๆ ไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี โดยจะมีการทำความตกลงต่างหาก (Separate Contracts) กองทัพบกควรทำความเข้าใจความตกลงถึงขอบเขตและกำหนดเวลาการทำ Separate Contracts ดังกล่าว เพื่อให้การรับประกันส่วนนี้มีความเป็นรูปธรรมด้วย

๔.๓.๘ ร่างความตกลงนี้ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเบี้ยปรับกรณีมีการส่งมอบล่าช้า และโดยที่ร่างความตกลงนี้เป็นสัญญาระหว่างกองทัพบกกับบริษัทผู้ขายโดยตรง กองทัพบกจึงควรทบทวนเพิ่มข้อกำหนดเรื่องเบี้ยปรับกรณีมีการส่งมอบล่าช้าเพื่อประโยชน์ในการบริหารสัญญาด้วย

๔.๔ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙ ดังนี้

ร่างข้อตกลงฯ ทำขึ้นระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสาระสำคัญเป็นการตกลงซื้อขายสะพานเครื่องบินขนาดหนัก โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล (Government-to-Government...

to- Government Agreement) โดยกำหนดให้ข้อตกลงฯ อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายไทย (ร่างข้อ ๑๒) และการระงับข้อพิพาทที่เกิดจากข้อตกลงฯ ให้ใช้วิธีหรือฉันทมิตร (ร่างข้อ ๑๓) พันธกรณีของทั้งสองฝ่ายจึงมีได้อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ แสดงถึงเจตนาของคู่สัญญาที่มีได้มุ่งให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อนึ่ง การจัดซื้อสะพานเครื่องบินขนาดหนักของกระทรวงกลาโหมเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัสดุซึ่งอยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้เคยให้ความเห็นว่าเป็นองค์การที่มีอำนาจยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ คณะรัฐมนตรีจึงไม่มีอำนาจยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ดังนั้น เมื่อกระทรวงกลาโหมประสงค์จะขอ ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ จึงสมควรปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น

๔.๕ กองทัพบก เสนอผลการพิจารณาในประเด็นต่างๆ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐ ดังนี้

กองทัพบกได้เชิญผู้แทนหน่วยที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยมีเจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบกเป็นประธานการประชุมเพื่อพิจารณาประเด็นที่กองทัพบกต้องดำเนินการหาข้อยุติร่วมกันในกรณีความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมทั้ง เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบกพร้อมคณะเจ้าหน้าที่ได้เดินทางเข้าพบอธิบดีอัยการสำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อปรึกษาหารือกรณีประเด็นที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้เสนอไว้ ซึ่งสรุปผลการหารือได้ว่า สำนักงานอัยการสูงสุด มิได้ชี้ว่าการจัดซื้อสะพานฯ ของกระทรวงกลาโหม (กองทัพบก) ไม่ได้เป็นการจัดซื้อโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล และเพื่อความปลอดภัย จึงได้พิจารณายกระดับการตรวจร่างข้อตกลงฯ ให้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ทั้งนี้ การพิจารณาปรับแก้ร่างข้อตกลงฯ อยู่ในดุลยพินิจของกระทรวงกลาโหม (กองทัพบก) ที่จะพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๕.๑ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๓.๑

๔.๕.๑.๑ นอกจากเอกสารหนังสือสำนักผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน/ไทย ทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวแล้ว ทบ. ยังได้รับเอกสารเพิ่มเติมเป็นหนังสือหน่วยงาน State Administration of Science Technology and Industry for National Defence, P.R.C. ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐบาลจีน โดยมอบอำนาจให้บริษัทฯ ดำเนินการทางเทคนิค และการพาณิชย์ซื้อขายสะพานกับกองทัพบก

๔.๕.๑.๒ สำนักผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน/ไทย ได้มีหนังสือยืนยันว่าบริษัทฯ เป็นบริษัทของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน

/๔.๕.๑.๓ ในประเด็น...

๔.๕.๑.๓ ในประเด็นเอกสารหนังสือสำนักผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน/ไทย ที่ ๐๐๓/๑๒ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ และที่ ๐๐๔/๑๒ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ยังไม่เพียงพอที่จะถือเป็นหลักฐาน การมอบอำนาจของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนให้บริษัท ไชน่า ซิปปิงดิง แอนด์ ออฟฟอร์ อินเตอร์เนทชั่นแนล จำกัด/บริษัทฯ ผู้ขาย เพื่อลงนามในร่างข้อตกลงระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลได้ สำนักงานอัยการสูงสุดจึงตรวจร่างข้อตกลงเป็นแบบความตกลงระหว่างกองทัพกับบริษัทฯ ผู้ขายโดยตรง นั้น กองทัพบกพิจารณาว่า เอกสารหนังสือที่กองทัพกได้รับตามข้อ ๔.๕.๑.๑ และ ๔.๕.๑.๒ ทำให้กองทัพกมั่นใจได้ว่า บริษัทฯ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในฐานะผู้แทนรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการซื้อขาย สะพานฯ กับกองทัพก การจัดซื้อครั้งนี้จึงมิใช่การซื้อขายกับบริษัทฯ ผู้ขายโดยตรง ซึ่งจะต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ที่ใช้บังคับอยู่ และใช้ร่างสัญญาตามระเบียบฯ เป็นหลักในการลงนามผูกพันกับบริษัทฯ ผู้ขาย

๔.๕.๒ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๓.๒ การกำหนดวงเงินและงวดการชำระเงิน เป็นไปตามผลการเจรจาตกลงระหว่างกันบนพื้นฐานความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยการจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาลของกองทัพกที่ผ่านมา ได้ใช้มาตรฐานดังกล่าวมาโดยตลอด เช่น ยานเกราะล้อยาง (3TR) และรถถัง OPLOT จากสาธารณรัฐยูเครน รวมทั้ง จรวดหลายลำกล้อง แบบ SR4 จากสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น

๔.๕.๓ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๓.๓ กองทัพบกพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความสะดวกในการบังคับชำระหนี้ เนื่องจากธนาคารแห่งชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน (Bank of China) มีที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งในการจัดซื้อ จรวดหลายลำกล้อง แบบ SR4 โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล กองทัพบกก็ได้ใช้หนังสือคำประกันของธนาคารดังกล่าว ในการดำเนินการ

๔.๕.๔ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๓.๔ กองทัพบก (กรมการทหารช่าง) รับไปพิจารณาดำเนินการเพื่อให้ถูกต้องและสอดคล้องกับเอกสารร่างข้อตกลงฯ เพื่อสะดวกในการบริหารสัญญาต่อไป

๔.๕.๕ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๓.๕

๔.๕.๕.๑ บริษัทฯ ได้เสนอราคาขายสะพานฯ มาให้กองทัพกพิจารณา ก่อนการตั้งคณะกรรมการเจรจาซื้อขาย และกองทัพกมิได้วางเงื่อนไขการปฏิบัติต่างๆ ในต่างประเทศ โดยกำหนดให้บริษัทฯ ผู้ขายรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

๔.๕.๕.๒ การปฏิบัติ/กิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการในต่างประเทศ รวมทั้ง เงื่อนไขความรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในขั้นตอนการเจรจาระหว่างคณะกรรมการฝ่ายไทยกับฝ่ายสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้เพื่อให้ทางราชการได้รับประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการ และฝ่ายสาธารณรัฐ

/ ประชาชนจีน ...

ประชาชนจีน ยินดีมอบให้กับฝ่ายไทย จึงไม่มีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านราคา (สูงขึ้น-ต่ำลง) แต่อย่างใด โดยเฉพาะการฝึก-ศึกษาของเจ้าหน้าที่กองทัพบกในต่างประเทศนอกจากจะเป็นการเพิ่มพูนทักษะการส่งกำลัง-ซ่อมบำรุงโดยตรงแล้ว ยังเป็นการส่งเสริม/เปิดวิสัยทัศน์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นด้วย

๔.๕.๖ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๓.๖ กองทัพบกจะเจรจาเพื่อกำหนดความชัดเจนเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการเปิด L/C ดังกล่าวระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ตามมาตรฐาน ดังนี้

7. All charges related to opening, availability and confirmation of the L/C shall be paid by the Thai side.

8. All charges related to servicing the L/C or shall be paid by each party in its own country.

9. All charges for prolongation of the L/C or amendments to the L/C shall be paid by the party at fault.

๔.๕.๗ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๓.๗ กองทัพบกจะขยายความคำว่า Separate Contracts ในร่างข้อตกลงฯ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

๔.๕.๘ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๓.๘

๔.๕.๘.๑ โดยปกติในการซื้อขายยุทโธปกรณ์และบริการจากมิตรประเทศ โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยใช้ข้อตกลงฯ แทนการทำสัญญา ในกรณีมีการปฏิบัติที่คลาดเคลื่อนไปจากข้อตกลงฯ ทั้งสองฝ่ายจะให้การเจรจาแบบฉันทมิตรเป็นหลัก เพื่อคลี่คลายประเด็นปัญหาทั้งปวงที่อาจเกิดขึ้นบนพื้นฐานความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

๔.๕.๘.๒ กองทัพบกรับข้อเสนอมานี้และจะนำไปพิจารณาหารือร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการบริหารข้อตกลงฯ ในโอกาสต่อไป

ประเด็นข้อ ๔.๕.๒ - ๔.๕.๘ เป็นผลสืบเนื่องมาจากประเด็นในข้อ ๔.๕.๑ โดยเป็นการตรวจ/ปรับร่างข้อตกลงฯ บนพื้นฐานแนวความคิดแบบความตกลงระหว่างกองทัพบกกับบริษัทฯ ผู้ขายโดยตรง มิใช่ระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล ตามเจตนารมณ์และกระบวนการจัดซื้อของกระทรวงกลาโหม

๔.๕.๙ ผลการพิจารณากรณีตามข้อ ๔.๔

๔.๕.๙.๑ กรณีของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ แล้วประสบปัญหา จึงเสนอคณะรัฐมนตรีให้เห็นชอบในการยกเว้นหรือผ่อนผัน เพื่อจะได้ไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา วินิจฉัยว่าเป็นอำนาจของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ไม่ใช่อำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะเห็นชอบให้ยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบฯ

/๔.๕.๙.๒ กรณีของ...

๔.๕.๙.๒ กรณีของกระทรวงกลาโหมในการซื้อสะพานฯ มิได้มีปัญหาในการปฏิบัติ ตามระเบียบฯ เพราะเป็นการจัดซื้อโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล ที่คณะรัฐมนตรีได้กรณอนุมัติเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๓๐ โดยมีสาระสำคัญสรุปว่า ให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหมจัดหายุทธโปกรณ์และบริการทางทหาร จากมิตรประเทศโดยยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ที่คณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติใช้และที่แก้ไขเพิ่มเติมรวมทั้งมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยให้ถือปฏิบัติตามหลักการจัดหา ยุทธโปกรณ์และบริการทางทหาร โดยวิธี FOREIGN MILITARY SALES (FMS) ซึ่งคณะปฏิวัติ และคณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติไว้แล้ว รวมทั้งให้ใช้ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นด้วยความเห็นชอบระหว่างกันแทนการทำสัญญาได้

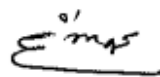
๔.๕.๙.๓ กรณีของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีประเด็นปัญหาที่แตกต่างจากกรณีของกระทรวงกลาโหม จึงทำให้ไม่สามารถนำผลการวินิจฉัย มาเปรียบเทียบ ใช้กับกรณีการจัดหายุทธโปกรณ์และบริการทางทหารโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาลดังกล่าวได้

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ให้ผู้บัญชาการทหารบก หรือผู้แทน (เจ้ากรมการทหารช่าง) เป็นผู้ลงนามในข้อตกลง ว่าด้วยการซื้อขายสะพานเครื่องหนุนมันขนาดหนัก พร้อมอุปกรณ์ดังกล่าว ในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย รวมทั้ง การลงนามในเอกสารการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อตกลงจัดซื้อที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง เฉพาะในกรณีแก้ไข รายละเอียดที่มีสาระสำคัญ โดยวงเงินรวมไม่เพิ่มขึ้นจากที่ได้รับอนุมัติไว้

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

สำนักงานงบประมาณกลาโหม

โทร./โทรสาร ๐๒ ๒๒๔ ๕๕๕๓